

govoriti, kér naš namén je le, častiti gospod, Vas prijazno podučiti, de beseda „slovenski“ jezik, ni včeraj ali pred včeranjim zmišljena! Tudi „Novice niso nikoli v drugim, kot v „slovenskim“ jeziku pisale, kér so zmirej za vse narode svojiga slovenskiga jezika pisale, in kér smo se bali, de bi ne bili Kočevarjev razžalili, če bi bili v krajnskem jeziku pisali, kér so tudi oni Krajnci, pa ne Slovenci, in kér je nam enakopravnost že pred konstitucijo sveta reč bila.

Iz tega vidite, častiti gospod! de Krajnci Vaše milosti (Mittheilungen stran 25.) ne potrebujejo, svoj jezik slovenski jezik imenovati! De smo Krajnci po deželi, to sami vémo; pa še tudi to vémo, de smo Slovenci po rodu, in de iz rodú izvira edíno pravo imé našiga jezika, ki — vsim nevednim nasprotnikom vkljub, ki resnico in pravico zatirati in mirne Slovence neprenehama dražiti hočejo — je bil, je, in bo slovenski jezik na vekomaj. Amen.

Ilirsko me kliče	Od perviga tukaj	
Latinic in Grék,	Štanuje moj ród,	
Slovensko me pravio	Ce vé kdo za drugja	
Domači vsi prék.	Naj réče, odkod?	(Vodnik.)
		Dr. B.

Novičar iz Ljubljane.

Kakor v druge dežele je prišla unidan tudi v Ljubljano od ministerstva iz Dunaja osnova prihodnje deželne (Landesverfassung) vstave naše kronske dežele, de nej jo deželni poglavár z mnogimi možmi presodi in prevdari, in potem z vsimi popravami ali preuredbami na ministerstvo nazaj pošlje, de se bo po presóji nasvetovanih preuredb berž vpeljala. Krajnska dežela, Goriška knežija s Gradiško in Istrijo so po ti osnovi združene v eno kronsko deželo, ki imajo skupej svoj deželni zbor v Ljubljani, h katerimu ima iz vsih deželá v vsim skupej 60 poslancov priti; 20 poslancov pošljejo mesta in imenitniši tergi, 20 poslancov deželne soseske, 20 pa tisti, ki nar več davka plačujejo. Deželni zbor ima navadno mesca listopada biti, in k večim 6 tednov terpeti. De so te dežele v eno kronsko deželo združene, bo mende za vse te dežele práv, kér, kolikor večí je kronska dežela, toliko imenitniši je; toliko boljši se razdelé stroški deželni, in Slovincam na Istrijskim in Goriškim bo tudi ljubó, de bojo z 400,000 Slovenci na Krajnskem združeni; Laham se pa tudi ne bo nobena krivica zgodila. Kér bo mende ta ilirska kronska dežela v tri velike kresíje razdeljena: v krajnsko, istrijsko in goriško kresíjo, ne bo nobena dežela drugi podveržena, ampak vsaka bo svoje reči po svojih potrebah oskerbovala. — Na predlóg Ljubljanske narodne straže, ki ga je poslednji „Novičar“ omenil, je prišlo iz Dunaja ministersko dovoljenje, de naj se vstanoví obširniši narodna straža v Ljubljani, h kateri naj — razun nekterih izjemkov — vsak pristopi, ki je 19 do 50 lét star. Kér gréjo — razun nekaj maliga — vsi vojaki iz Ljubljane, je prevzela včeraj narodna straža večidel vse vojaške opravila. — Unidan je vstal hrup v Ljubljani, de ste v bolnišnici 2 osébi na pravi kolero umerle; to pa ni res, — umerl je po nagli smerti zares en delavec, ki so ga iz železnice v Ljubljano pripeljali — tode njegova boleznin ni bila prava kolera, kakor so hrup zagnali. De ljudjé posebno poléti na bljuvanji in driski naglo umerjó, je že stara stara reč — ali med tako domačo kolero in med aziatsko pravo kolero je velik velik razloček. De nas pa zna létas tudi prava kolera obiskati, je mogoče, kér je že po več deželah, — pa če bomo zmerno živeli in se je ne bali, nam ne bo hudiga prizadjala. — V pondeljik ponoči enmalo pred polnočjó ste nanagloma 2 kompaniji

našiga domačiga regimenta in pa Hrovatov povelje dobile, puše na ramo vzeti in iz Ljubljane se podati — Ogerskim pobegunam naproti proti Kamniku, od kodar je oznanilo prišlo, de tisti Huzarji, ki so imeli povelje na Laško iti in so jo v zgornji Avstrii pobegnili, so namenjeni skozi Krajnsko deželo v svojo domačijo predréti. —

Novičar iz mnogih krajev.

V četertik je prišla po telegrafu novica iz Tersta v Ljubljano, de je naša armada s svojimi bombami Benetke doségla in baterijo puntarjev zlo poškovala. Benetke pa se še zmirej niso podale, čeravno jim že silno préde. — Iz Ogerskiga še zmirej ni nič slišati od velike vojske, ktera se zató dolgo odlaša, de bo en del Rusovske armade Poljsko deželo tako obsedel, de puntarski armadi ne bo moč, na Poljsko se vréči. Ban Jelačić je bil pretečeni teden s svojo armado v nekterih bojih srečen in je puntarje premagal; general Wyss pa, kteriga armado je veliko močnejši puntarska truma napadla, se je mogel s svojo armado vmakniti in on sam je padel, zlo ranjen, v roke Ogrov. Vse obžaluje nesrečniga generala Wyssa zató, kér je bil pogumen in moder general. — Na Nemškim je še zmirej stari plés. Nekteri časopisi pravijo, de nadvojvoda Janez vsako uro misli Frankobrod zapustiti in se domú verniti; drugi pa nasproti pripovedujejo, de bo nadvojvoda clo vikši vojskovodstvo čez celo zahodno-nemško armado prevzel, kteriga se hoče Prajzovski kraljevič polakniti in tako sčasama narediti, de bi prišla velika nemška dežela pod Prajzovsko oblast, kar pa ne sme biti. — Francozka armada, ki pred Rimam stoji, je vunder spet planila čez Rimljane, ki se močno branijo, takó de so Francoze z veliko zgubo nazaj vérgli; vunder pravijo nar novejši novice, de so na zadnje Francozje premagali in Rim v svojo oblast dobili. — V Gaeto je prišla 28. majnika španska armada. Neapolitanski kralj, ki je vedno pri Papežu, jo je šel s Papežem vred pogledat. Ko je armada Papeža zagledala, je na koléna padla in trikrat „živijo“ zakričala. — Kolera razsaja po več deželah; tudi v Pragi je; nar hujsi pa je v Parizu, kjer en sam dan čez 600 ljudi pomérje. Unidan je umerl eden nar imenitniših Francozkih generalov, Bugeaud po imenu; tudi Parižki višji škof je zbolel. — Bère se, de je dal Rusovski cesar za 80 milijonov naših dvajsetíc skovati, s kterimi bo Rusovska armada, ki nam na Ogerskim pomaga, vse svoje stroške in potrebe plačevala. — Zató kér so domači in ptuji barantači z našim srebernim denarjem v ptuje dežele barantali in nam tako veliko srebernine iz cesarskih deželá odpeljali, bojo novo kovane šestice imele same na sebi veliko manjši vrednost, de se bo temu barantanju in prekovanju naše srebernine v ptuje denarje v okom prišlo. — Od lanjskiga kimovca dozdej so v denarskih kovačnicah na Dunaji in Pragi okoli 6 milijonov šestíc in krajcarjev vnovič skovali — pa Bog vé, kam vés denar zgine? — Nove banknote za 12 in 24 krajc. se že delajo, in po tem bojo vse zdej na 4 kose raztergane in v banko prinešene banknote na Dunaji sožgali. — Rusovski viši general knez Paskievíč, ki bo zapovednik Rusovske armade na Ogerskim, je dobil te dni od našiga cesarja imenitni velki križ Štefanoviga reda v briljantih. — Naš minister pravíce Dr. Bach je podal Cesarju te dni izdelano osnovo, kakó naj bi se po vsih naših deželah sodnjištva po novih vstavnih napravah vpeljale, — Cesar so poterdili ta predlog noviga sodnjištva. —